

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Borowczak

Protokolant: sędzia przewodniczący

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Doroty Mileckiej

po rozpoznaniu w sprawie J. P.

wniosku skazanej o wydanie wyroku łącznego

postanawia:

1. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzyć postępowanie co do objęcia wyrokiem łącznym kar wymierzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2012 r., sygn. akt III K 323/10 i wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012 r., sygn. akt III K 69/12
2. na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. uznać się niewłaściwym do rozpoznania sprawy w pozostałym zakresie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Pile jako sądowi właściwemu,
3. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W związku z nowelizacją Kodeksu karnego, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r. skazana J. P. wniosła o ponowne wydanie wyroku łącznego.

Sąd zważył, co następuje.

W niniejszej sprawie ustalono, że J. P. została skazana następującymi wyrokami:

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile z dnia 21 października 1998 r. w sprawie o sygn. akt II K 597/98 na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, przy czym wykonanie tej kary zostało zarządzone na mocy postanowienia z dnia 30 marca 2000 r.
- wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile z dnia 20 stycznia 2001 r. w sprawie o sygn. akt II K 389/00 na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, przy czym wykonanie tej kary zostało zarządzone na mocy postanowienia z dnia 28 czerwca 2003 r.,
- wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile z dnia 16 lutego 2004 r. w sprawie o sygn. akt II K 921/03 na karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 323/10 na karę 5 lat pozbawienia wolności,
- wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 69/12 na karę 5 lat pozbawienia wolności,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu zostały następnie połączone i na mocy wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt III K 233/13 orzeczono karę łączną 7 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Należy wskazać, że w sprawie J. P. nie znajdują zastosowania przepisy art. 85-91 w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396). Zgodnie bowiem z art. 19 ust. 1 tej ustawy przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego (regulujących zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych) w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Skoro wszystkie kary wymierzone skazanej J. P. zostały prawomocnie orzeczone przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r., tj. przed 1 lipca 2015 r., a jednocześnie nie została ona prawomocnie skazana po tym dniu, to nowe zasady orzekania kar łącznych nie obowiązują w jej sprawie.

Następnie należy zwrócić uwagę na fakt, że w myśl art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw – jeżeli prawomocnie orzeczona przed dniem wejścia w życie tej ustawy kara łączna jest wyższa niż górna granica wymiaru kary łącznej określona w Kodeksie karnym, w brzmieniu nadanym tą ustawą, wymierzona karę łączną obniża się do górnej granicy wymiaru kary łącznej określonej w Kodeksie karnym, w brzmieniu nadanym tą ustawą. Kara łączna orzeczona wobec J. P. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt III K 233/13, nie jest wyższa od górnej granicy kary łącznej określonej w Kodeksie karnym w obecnym brzmieniu, która zgodnie z art. 86 § 1 może być orzeczona w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 20 lat pozbawienia wolności. Nie ma zatem żadnych podstaw do obniżania kary łącznej wymierzonej J. P. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt III K 233/13.

Zgodnie z art. 569 § 1 k.p.k., w brzmieniu znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku łącznego jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący w pierwszej instancji, przy czym stosownie do art. 569 § 2 k.p.k. jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu.

W myśl natomiast art. 85 k.k. Sąd orzeka karę łączną jeżeli sprawca popełni dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu.

Rozważając ewentualną możliwość połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 323/10 i wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 69/12 z innymi karami pozbawienia wolności należy raz jeszcze zaznaczyć, że skazania objęte wskazanymi wyżej wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu były już przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Poznaniu, który wyrokiem łącznym z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt III K 233/13 połączył kary orzeczone tymi wyrokami.

Sąd w pełni zgadza się przy tym z panującym w orzecznictwie poglądem, zgodnie z którym o potrzebie wydania nowego wyroku łącznego w rozumieniu art. 575 § 1 k.p.k., w miejsce dotychczasowego, który wówczas traci moc, nie decyduje fakt ujawnienia się jakiegokolwiek kolejnego skazania tej samej osoby, nie objętego dotychczasowym wyrokiem łącznym, lecz tylko takiego, które – w świetle przesłanek z art. 85 k.k. – nadaje się do połączenia z wszystkimi bądź z co najmniej z jednym ze skazań objętych istniejącym wyrokiem łącznym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 kwietnia 2005 r., sygn. akt II AKa 355/2004, LEX nr 164563, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 marca 2007 r., sygn. akt II AKz 80/2007, LEX nr 250069, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 marca 2010 r., sygn. akt II AKa 23/10, LEX nr 583680). Potrzeba wydania nowego wyroku łącznego zachodzi więc jedynie wówczas, gdy ujawni się kolejne skazanie tej samej osoby, które nie było objęte dotychczasowym wyrokiem łącznym, a jednocześnie wymierzona kara polegała na łączeniu w myśl art. 85 k.k. W przeciwnym wypadku nie

ma natomiast żadnych podstaw od uznania, że dotychczasowy węzeł prawomocnie połączonych kar, będący pochodną realnego zbiegu przestępstw o jakim mowa w tym przepisie, uległ bądź powinien ulec rozłączeniu.

Wcześniejsze skazania wyrokami Sądu Rejonowego w Pile nie tworzą natomiast zbiegu z przestępstwami objętymi wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2012r., w sprawie o sygn. akt III K 323/10 i wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 maja 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 69/12. Przestępstwa osądzone tymi wyrokami zostały bowiem popełnione odpowiednio w dniach: 9 sierpnia 2010 r. oraz 17 stycznia 2012 r., a więc już po wydaniu każdego z wyroków Sądu Rejonowego w Pile. Tym samym w odniesieniu do kar orzeczonych wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu brak było podstaw do objęcia ich kolejnym wyrokiem łącznym. W konsekwencji na podstawie art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie w zakresie połączenia wyroków Sądu Okręgowego w Poznaniu z wyrokami pozostałych sądów.

Sąd podzielił również pogląd Sądu Najwyższego, wedle którego trzeba przyjąć, że każdy sąd rozpoznający sprawę o wydanie wyroku łącznego zobowiązany jest, na podstawie art.572 k.p.k., do umorzenia postępowania zawsze wówczas i w takim zakresie, w jakim stwierdzi brak warunków do wydania wyroku łącznego. Jeżeli to sąd wyższego rzędu stwierdzi brak warunków do „połączenia” wyroku tego sądu z wyrokami sądów niższego rzędu, to ocena właściwości rzeczowej do dalszego prowadzenia sprawy o wydanie wyroku łącznego uzależniona będzie od etapu rozpoznania sprawy. Jeśli nastąpi to w toku przygotowania do rozprawy, znajdzie zastosowanie art.35§1 k.p.k., przy czym postanowienie o przekazaniu sprawy innemu sądowi, poprzedzone być musi orzeczeniem o stosownym umorzeniu postępowania o wydanie wyroku łącznego (choćby miało to nastąpić w jednym postanowieniu). Postanowienie o przekazaniu sprawy sądowi niższego rzędu, w omawianym układzie procesowym, jest wszak wyłącznie następstwem uznania, że wyrok sądu wyższego rzędu nie spełnia warunków do objęcia go wyrokiem łącznym z wyrokami sądów niższego rzędu, a procesowym tego wyrazem jest umorzenie postępowania w tym zakresie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., sygn. akt I KZP 32/06, OSNKW 2007/1 poz. 3, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2011 r., sygn. akt II KK 312/10, LEX nr 785900). Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, toteż Sąd uznał, że nie jest właściwy do rozpoznania sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego kary orzeczone wyrokami sądów rejonowych, co do których mogą zachodzić warunki do wydania takiego wyroku.

Z uwagi na powyższe, Sąd postanowił umorzyć postępowanie w zakresie wskazanym w punkcie 1. części rozstrzygającej, a w pozostałej części sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Pile jako właściwemu do jej rozpoznania (pkt 2. części rozstrzygającej).

O kosztach postępowania orzeczono jak w punkcie 3. części rozstrzygającej.

SSO Tomasz Borowczak